

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه (۷) اسفند ماه ۱۳۴۸

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- ادامه مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور .
- ۳- تصویب صورت جلسه .
- ۴- ادامه مذاکره و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور و ارسال بمجلس سنا .
- ۵- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر شاهقلی وزیربهداری .
- ۶- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه آینده .
- ختم جلسه .

مجلس در ساعت ۳ بعد از ظهر برباست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

آموزگار - پرویزی - بانو دکتر دولشاهی - دکتر رضوانی - رضازاده - دکتر رفیعی - روحانی - بانوزاهدی - مهندس زنجانچی - دکتر غنی - دکتر ملکی - دکتر موثقی - دکتر اسفندیاری - دکتر صدر

غائبین مریض - آقایان :

ارسنجانی - پاینده - تیمسار حکیمیان - ظفر - دکتر سلططائی - فروتن - دکتر متین - مهندس معتمدی

۲- ادامه مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور

رئیس - وارد دستور میشویم ماده واحده بودجه کل کشور مطرح است پیشنهادهای رسیده قرائت میشود .
(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی ایران محترماً پیشنهاد مینماید پنج درصد از هزینه های

سازمان های دولتی کسر و برای آبادانی مناطق عقب افتاده مرزی در اختیار وزارت آبادانی ومسکن بگذارند که طبق آئیننامه مصوب دولت بمصرف عمران شهرها و روستاهای مرزی برسد .

باتقدیم احترام - ابوذر

رئیس - آقای ابوذر بفرمائید .

ابوذر - بنده قبل از اینکه وارد توضیح درباره پیشنهادم

بشوم يك مطلبی را حضور جناب آقای نخست وزیر عرض کنم که من درباره عوارض در بحث نوسازی عرض کردم که عوارض سنگین است و در سایر عوارض شهری عرض کردم که عوارض را در جهت مردم و با اطلاع مردم بگیرد که ترغیب بشوند باینکه عوارض بیشتری بدهند اما راجع باین پیشنهادی که عرض کردم خواستم جناب آقای هویدا يك عیدی از شما برای مرزنشین ها امروز بگیرم و تا این عیدی را بگیرم از پشت تریبون پائین نمایم (خنده نمایندگان)

این مرز نشینان مملکت اینها سر بازان مقدم جبهه هستند که همیشه و در همه مواقع در صفوفی هستند که از این مملکت حمایت کرده و میکنند اگر در بودجه های مملکتی منافع در صد پیشنهاد کردم حضرت تعالی هر چه مرحمت بفرمائید بسته به کرمان است يك مبلغی برای عمران و آبادی این مناطق مرزی بدهید چون این مبالغ کافی نیست . البته استحضار دارید که مهمانی هائی میشود کارتهای دعوت زیادی فرستاده میشود گسل فرستاده میشود خرج های فراوانی هست انشاء الله بیشتر بشود ولی يك خرده صرفه جوئی بشود يك مبلغ جزئی این شب عیدی از طرف جناب عالی به مرز نشین های مملکت عیدی و هدیه داده بشود خیلی متشکرم (احسنت).

رئیس - آقای نخست وزیر بفرمائید .

نخست وزیر (امیر عباس هویدا) - جناب آقای رئیس چون راه حل دیگری جز این نبود که ایشان از پشت تریون پائین بیابند این است که بنده بایشان پیشنهاد میکنم قبل از اینکه این پیشنهاد را بکنند يك جمله ای را استعمال کردند کلمه عقب افتاده بایستی عرض کنم این کلمه ای نیست که در فرهنگ ایران امروز باشد (صحیح است) در این مورد میشود گفت توسعه نیافته مثل جاهای دیگر (صحیح است) بهر جهت عقب افتاده درست نیست از نماینده محترم ایلام نمیشد انتظار دیگری داشت بنده بایشان این قول را میدهم که در برنامه های عمرانی سال ۴۹ همانطور که سال ۴۸ مایک اولویت به کردستان دادیم و کار کردستان را جلو انداختیم هم از لحاظ جاده سازی . هم از لحاظ شهر سازی و هم از لحاظ روستاها پیش این موضوع را گسترش بدهیم به ناحیه ایلام که ایشان علاقه دارند (بکنفر از نمایندگان - به تمام نوارهای مرزی باید توجه بشود) شما لا اله الا الله را بگذارید تمام کنم . بنده راجع به ایلام خواهش میکنم خود نماینده محترم ایلام با همکاری دستگاهها و اینجا آقای دکتر یگانه وزیر مشاور را مسئول میکنم که با ایشان همکاری کنند که يك اولویت های بیشتری برای آنجا در نظر گرفته بشود و قسمتهای دیگر نوارهای مرزی مان هم يك اولویت هایی میدهم و نماینده وزارت کشور هم یادداشت بکنند از آن وجوهی که در اختیارش

دارد برای مخارج تقسیم بندی بین شهرداریها يك اولویتی به شهرهای نوار مرزی ایران داده بشود (احسنت).

رئیس - آقای ابوذر متقاعد شدید ؟

ابوذر - با وعده ای که فرمودند امیدوارم که انشاء الله عملی بشود بنابراین پیشنهادم را پس میگیرم .

۳- تصویب صورت جلسه

رئیس - صورت جلسه بعد از ظهر یکشنبه حضور خانم ها و آقایان توزیع شده نسبت باین صورت جلسه نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود .

۴- ادامه مذاکره و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۲۹ کل کشور و ارسال

بمجلس سنا

رئیس - پیشنهاد بعدی قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود بنده زیر به تبصره ۲۲ اضافه شود :
بنده (ج) تبصره ۲۲ - مقصود از حقوق وظیفه مندرج در بندهای (الف) و (ج) ماده ۱۲ قانون متمم بودجه سال ۴۷ حقوق وراث مستخدمینی که بسبب انجام وظیفه فوت شده اند نیز میباشد .

موسی درودی

رئیس - آقای دکتر درودی بفرمائید

دکتر درودی - در تبصره ۱۲ متمم بودجه سال ۴۷

بسی درصد به حقوق کارمندان باز نشسته غیر لیسانس یعنی موظفین و باز نشسته ها اضافه شد البته مقصود این بود که این شامل حال وراث آنها هم بشود ولی چون کسانی که در حین انجام وظیفه فوت شده اند در بعضی قوانین کلمه مستمری درباره آنها ذکر شده و اینجا حکمی برای آنها صادر شده که مشمول آنها نمیشود در صورتیکه غرض این است که ۲۰ درصد مشمول کلیه کسانی که ۹۵۰ تومان میگر فتند بشود اعم از اینکه باز نشسته شده یا فوت شده اند این نظری است که اگر قبول بفرمائید یا اینجا یا در متمم بودجه ای که بعد آورده میشود این مسأله ذکر بشود .

رئیس - آقای نخست وزیر بفرمائید

نخست وزیر (امیر عباس هویدا) - جناب آقای رئیس چون سیاست دولت همیشه برای رفاه بیشتر مستخدمینش

بوده و بخصوص این موضوع را در باره باز نشستهگان ثابت کرده ایم و در بودجه هایی که هر سال آورده ایم در مورد مستمری بگیرها و وظیفه بگیرها اقداماتی شده است ولی چون این موضوع اینجا خیلی برای ما روشن نیست و لایحه مربوط به قانون استخدام در مجلس است البته بررسی می کنیم هر نظری که بتواند گشایشی برای این مردم باشد مدد آنجا با خود نماینده قزوین موضوع را بررسی می کنیم اگر اجازه بفرمائید موضوع را در آنجا مطرح خواهیم کرد .

رئیس - آقای دکتر درودی متقاعد شدید ؟

دکتر درودی - بله پیشنهادم را پس گرفتم .

رئیس - کلیات آخر لایحه بودجه مطرح است

آقای صادق سمیعی بفرمائید .

فضل اله صادق سمیعی - بحث در لایحه بودجه کل

کشور و دقت در تنظیم و بررسی اقلام آن از مهمترین وظائف مجلس است زیرا از طریق مطالعه بودجه است که میتوان همه امور جزئی و کلی کشور را مورد بررسی قرار داد .

لوايح دیگر با همه اهمیتي که ممکن است داشته باشند فقط نشان دهنده فعالیت يك واحد خاص اداری کشور محسوب میشوند نه معرف فعالیت همه سازمانها و باین ترتیب بدیهی است هیچ يك از لوايح تقدیمی دولت از لحاظ اهمیت در ردیف لایحه بودجه نیستند .

در لایحه بودجه علاوه بر انعکاس فعالیت همه سازمانهای مملکتی خط مشی سیاسی و اقتصادی مملکت نیز مورد بررسی قرار میگیرد زیرا نحوه تهیه بودجه و تنظیم اقلام اعتبارات و میزان توجهی که به بعضی از واحدهای اداری میشود بخوبی سیاست مالی و اداری دولت و روش کلی مسئولین امور را روشن میکند بنا بر این مطالعه کافی و کامل در این امر علاوه بر اینکه از نظر دقت در اقلام در آمد و هزینه مملکت در شان مجلس و از وظائف دستگاه قانون گذاری است از لحاظ بررسی روش عمومی دولت در کار سیاست اقتصادی و اداری کشور نیز قابل توجه و درخور تأمل است .

تنظیم بودجه يك کشور در حقیقت تنظیم در آمد و هزینه افراد يك خانواده وسیع بنام مملکت است و برای اینکار همانطور که در يك خانواده عاقل و مآل اندیش مجری و مرسوم است اول اقلام در آمد بودجه باید واقعی و حقیقی باشد نه واهی و متکی بوهم و تصور ثانیاً در تنظیم و تخصیص هزینه ها باید اصل الا هم فالاهم رعایت گردد و در عین حال حتی المقدور کوشش شود که در آمد عمومی در مسیر تولید که منجر باز دیاد در آمد خانواده میشود بکار افتد و در این راه بمصرف برسد و ثانیاً توازن و تناسب پرداخت ها کاملاً رعایت شود و از اسراف باامساک بی مورد و غیر موجه یادقت و هوشیاری اجتناب و احتراز بعمل آید .

موضوعی با اهمیت و عظمت بودجه را میتوان از طرق متعدد و از دیدگاه های مختلف مورد مطالعه قرار داد زیرا بودجه دارای جنبه های متعدداست و بعضی از جنبه های آن کاملاً فنی و تخصصی است که خوشبختانه تمام صاحب نظران در کلیات این لایحه اظهار نظر لازم را نمودند ولی بنده فقط بذکر یکی از جنبه های آن می پردازم که در حقیقت جنبه بازرگانی بودجه است و امیدوارم توضیحاتی که در این مورد بعرض میرسانم مورد توجه شخصیت های ذیصلاحیت دولت و مجلس واقع شود .

مبنای تنظیم بودجه بر چهار نوع در آمد است بشرح زیر :

- ۱ - مالیات مستقیم .
 - ۲ - مالیات غیر مستقیم .
 - ۳ - عوائد حاصله از خدمات (آمار - دادگستری - فروش تمبر - پست و تلگراف و غیره) .
 - ۴ - عوائد حاصله از مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته بدولت (قندوشکر و چای و دخانیات و آب و برق و تلفن و غیره) .
- برای وصول این عوائد دستگاههایی وجود دارد که بنام دولت و ملت انجام وظیفه میکند و عاملین این دستگاهها کارمندان دولت نامیده میشوند و در قبال وظائف محوله از دولت حقوق دریافت میکنند و پرداخت این حقوق نیز

تابع مقررات خاصی است که قانون استخدام کشوری نامیده میشود.

وجود دیگر رعایت اصل تناسب در آمد و هزینه و رعایت اصول و مقررات اداری کشور ایجاد میکند که نوعی هماهنگی و اعتدال در نحوه پرداخت حقوق و مزایای مأمورین سازمانهای وصول عوائد برقرار شود ولی متأسفانه عملاً چنین نیست مثلاً بهیچوجه حقوق یک کارمند پشت و تلگراف با حقوق یک کارمند سازمان برق منظره ای و سایر مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته بدولت قابل مقایسه نیست. قبلاً لازم است باین نکته اشاره کنم که بحث درباره اهمیت دستگاهها و اینکه کدام اداره یا کدام مؤسسه مهمتر و مؤثرتر است بحث است و بیهوده است البته هیچ کس نمیگوید همه مأمورین سازمانهای مختلف دولتی در یک سطح هستند و یا مسئولیت همه مساویست دولت مأمورین عالی رتبه ای دارد که مسئولیت اداری و اجتماعی آنان بهیچوجه با مسئولیت کارمندان ساده قابل قیاس نیست ولی نکته اینجاست که در سطح های مساوی و برابر نباید به ترجیح بلا مرجع معتقد شویم همه یک هدف داریم و یک راه را طی میکنیم هدف عموم افراد و اشخاص و سازمانهای اداری علی الاصول خدمت بملک و ملت و رهبر عالیقدر مملکت است و در راه رسیدن این هدف نباید کاری کنیم که در میان عناصر و عوامل همگام و همسطح احساس تبعیض و بی عدالتی شود ولی متأسفانه این تبعیض وجود دارد و تا موقعی که چنین است ایجاد صمیمیت در انجام وظائف محوله کاری بسیار دشوار است پرداخت هزینه های اداری بیشتر بدلیل ایجاد روتین و روتین سودی که سازمان ها تحصیل و عاید دولت میکنند نشانه بی توجهی به هدف و علت ایجاد این سازمانهاست.

علت ایجاد این مؤسسات بازرگانی دولتی و حتی علت ایجاد وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی این بوده است که با ارشاد و حمایت تولید کننده سطح تولید در کشور بالا برود و در نتیجه ملت ایران از محصولات و مصنوعات خارجی با حداقل از محصولات کشاورزی بی نیاز شود ولی ما عملاً می بینیم با وجودیکه دولت با قدرت اداری و امکانات مالی خود باین مؤسسات انتفاعی کمک میکند

مع ذلك هنوز تا مرحله تحقق هدف مذکور فاصله زیادی داریم برای توجه مطلب مسأله گوشت نکته جالبی است زیرا با وجودیکه دولت سالیانه مبلغ قابل ملاحظه ای بابت مصرف گوشت تهران ضرر میکند باز همه ساله مشکل گوشت در تهران وجود دارد در حالیکه اگر این سازمانها بهدف و فلسفه وجودی خود که تأمین احتیاجات عمومی است توجه میداشتند با همین مبلغ که اکنون همه ساله ضرر اینکار را میدهد می توانستند چنان دامداری را تقویت و دامداران را ارشاد و هدایت و حمایت کنند که مملکت دچار کمبود گوشت نشود تاکنون باین هدف توجه نشده و به همین دلیل علاوه بر اینکه هنوز مشکل گوشت وجود دارد دامداران نیز که از حمایت و هدایت محروم و مأیوس شده محل خود را ترک و برای یافتن کار به تهران عزیمت میکنند که اکنون مسأله فراهم کردن موجبات معاودت آنان خود مشکلی است چه برسد به تشویق آنان در تجدید شغل دامداری.

وضع آب و برق و تلفن و جای و توتون نیز که بصورت بازرگانی بوسیله دولت اداره میشود عملاً مانند گوشت است و متأسفانه در همه این مؤسسات با اختلاف مختصر هدفها فدای وسائل شده اند و بدون اینکه به علت واقعی ایجاد این مؤسسات بازرگانی توجه شود به تجملات و وسائل کار توجه شده و جالب توجه اینست که دلائلی که برای پرداخت هزینه های گزاف پرسنلی و فوق العاده و مزایای بیش از حد متعارف و معمول در این شرکتها اقامه میشود کاملاً ناقص هدفهای اعلام شده و نقطه مقابل علت ایجاد این مؤسسات است زیرا نه تنها علت ایجاد این مؤسسات حتی علت ایجاد وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی هدایت و حمایت طبقه مولد و کشاورز و تأمین مصرف عمومی در حد متعادل است بنابراین اگر در نتیجه این هدایت و حمایت عوائدی نصیب دولت شود حق این است که مبلغ قابل توجهی از این عوائد مجدداً در جهت حمایت طبقه مولد بکار افتد تا سطح تولید محصول مورد نظر روز بروز گسترش یابد ولی متأسفانه رقمی که برای اینکار اختصاص مییابد بسیار ناچیز است و در عوض هزینه های اداری این مؤسسات بزرگترین ارقام این سازمانها را تشکیل میدهد دلیل این پرداختهای نامتناسب این است که شرکتها

دولتی بعنوان مؤسسات بازرگانی خود را تابع مقررات آتاری و استخدامی کشور نمیشناسد و بیکلی دخل و خرج خود را از سایر سازمانهای اداری جدا میدانند.

جالب ترین دلیلی که در این زمینه شنیده میشود اینست که میگویند پرداخت مزایای شرکتها ی دولتی تحمیلی بودجه دولت نیست زیرا این شرکتها از محل سودی که بدست میآورند هزینه های خود را تأمین میکنند شاید یک مؤسسه بازرگانی خصوصی حق داشته باشد چنین تصمیمی بگیرد و حقوق و مزایای کارمندان خود را بر اساس سودی که بدست میآورد پرداخت کند زیرا مؤسسات خصوصی در معرض رقابت مؤسسات مشابه خود قرار دارند که ممکن است از آنان قویتر باشد چنین مؤسسه ای اگر سودی بدست آورند حقیقتاً مدیرین تلاش و فعالیت و مدیریت صحیح مأموران خود میباشند ولی یک مؤسسه دولتی بهیچوجه نباید مجاز باشد از چهارچوب مقررات استخدام کارمندان دولت تجاوز کند چنین تجاوزی در حقیقت تجاوز بقوانین و نظامات اداری و استخدامی مملکت است اگر بنا باشد مأمورین چنین مؤسسات به موازات از دیاد عوائد مزایای بیشتری برای خود تصویب کنند تدریجاً رقم این پرداختها سرسام آور خواهد شد زیرا طبیعی است یک شرکت دولتی وقتی که رقیب تجارتمی قوی و مقتدری نداشته باشد و از حمایت بلیز ریغ دولت نیز برخوردار شود هر چه بخواهد قیمت کمتر خریداری و بگزارنترین قیمت عرضه کند قطعاً رقم سود سالیانه او بسیار بزرگ خواهد بود.

آنچه گفته شد درباره تمام مؤسسات انتفاعی و بازرگانی دولت صادق است ولی مسأله جای در این مقام مخصوصاً جالب توجه است بر اساس اوامر ملوکانه سازمان چای تشکیل شد هدف از تشکیل آن نیز حمایت از کشاورزی و صنعت چای بود ولی اکنون مبلغی که بخرید برکت چای سبز اختصاص مییابد بحدی نازل است که حتی احتیاجات اولیه زندگی کشاورزان را تأمین نمیکند و جالب است که با وجود قیمت برکت سبز چای مصرف کننده چای را گران میخرد و این امر فقط ناشی از آنست که هزینه های اداری و پرسنلی این سازمان و عوائدی که از این طریق بصندرق دولت تحویل میشود بحدی زیاد است که

محلی برای اینکه به تولید کننده بیشتر پرداخت و از مصرف کننده کمتر دریافت شود باقی نمیگذارد دولت بالغ بر ۵۷ میلیون تومان سالیانه بنام سود بازرگانی و مالیات چای تحویل خزانه میکند اگر از این مبلغ ۲۰ میلیون تومان در اختیار تولید کننده بگذارد و معادل همین مبلغ نیز از قیمت محصول در موقع عرضه بکاهد باز ۱۷ میلیون تومان سود دارد این کار علاوه بر اینکه تولید کننده و مصرف کننده را به تولید بیشتر و مصرف بیشتر ترغیب میکند بسبب توسعه مصرف محصول مرغوب داخلی جلوی سیل قاچاق چای خارجی را سد میکند و با احتمال قوی از طریق از دیاد عوائد گمراک معادل آنچه که هم اکنون از چای سود میبرد تحویل خزانه میکند و متأسفانه باین مسائل مهم و اساسی تاکنون توجه نشده است.

جالب توجه است که دولت با توجه با افزایش هزینه زندگی بکارمندان و کارگران این شرکتها ی دولتی که مأمور خدمات عمومی میباشند اضافه حقوق و اضافه دستمزد میدهد و این افزایش در صفحه ۳۵۱ بودجه و عملکرده مؤسسات انتفاعی مربوط به شرکت چای باین صورت ذکر شده.

حقوق و دستمزد کارگران و کارمندان شرکت چای و هزینه اداری از ۴۲ میلیون ریال در سال ۴۷ به ۱۰۰ میلیون ریال در بودجه سال ۴۹ ترقی داده شده و در حقیقت ظرف همین دو سال قریب ۱۵۰ درصد بحقوق و دستمزد کارگران و کارمندان هزینه اداری خود اضافه نموده که در نتیجه جمع کل هزینه های توزیع و فروش اداری از ۶۹ میلیون ریال در سال ۴۷ به ۱۵۰ میلیون ریال در سال ۴۹ افزایش یافته شاید این اضافه لازم باشد ولی توجه نمیکند که تولید کننده این محصول نیز حداقل به همین اندازه تحت تأثیر بالا رفتن سطح زندگی قرار میگیرد و باید به قیمت برکت سبز چای که هزینه استحصال آن تابع بالا رفتن سطح زندگی و دستمزد کارگران است به همین نسبت اضافه شود.

بنده لازم میدانم بعنوان اولین قدم بصورت پیشنهاد عرض کنم که بهتر است از هم اکنون ضابطه ای دقیق با مقررات استخدامی برای حقوق و مزایای کارکنان شرکت های دولتی وضع و کاملاً اجراء شود که از این حیث تبعیضی میان دستگاههای اداری مملکت موجود نباشد و پرداخت

مزا یا بر اساس سود که بکلی غلط و خلاف مقررات استخدام دولتی است لغو شود و هزینه های اداری شرکتها و منافع دولت جمعاً از حد تصدیب معین مثلاً ده درصد از مبلغ خرید بهیچوجه تجاوز نکند و رقم بیشتر سود حاصله با توجه به هدف و فلسفه ایجاد این سازمانها به حمایت و هدایت عناصر و عوامل تولید اختصاص باید . و چنانچه باین ترتیب عمل نشود دولت تدریجاً برای ضرر مؤسسات و شرکت های دولتی باید رقم بزرگتری منظور کند مثلاً در مورد جای کاملاً برای بنده قابل پیش بینی است که چنانچه وضع موجود ادامه یابد کشاورزان جای نیز تدریجاً دچار وضع دامداران میشوند ناچار فعالیت های تولیدی را ترك و برای یافتن کار به تهران عزیمت و از میلیونها سرمایه گذاری که در این راه بعمل آمده اضطراباً صرف نظر می نمایند .

بالاخره در آخر مطالبه تقاضا دارد نسبت به زارعین توتون و بالخصوص برنج و وضع تولید و افزایش محصول ایشان دولت تجدید نظر و توجه خاصی مبذول دارد

(احسن است)

رئیس - آقای دکتر حکیم شوشتری بفرمائید

دکتر حکیم شوشتری - بنام خداوند بزرگ .

باز افتاد دلی در سر زلفی کارش
نکند این دل من باشد و زلف پارش
مگر این خفته صدساعه که بختش خوانند
خبر مرگ من از خواب کند بیدارش

(خنده نمایندگان - احسن - احسن)

باز خوشبختانه از طرف آقایان و پاپیگونی متأسفانه از نظر بنده سهم صحبت بنده آخرین نفر است که قرار گرفته که صحبت کنم البته چون مادر مکتب حزب ایران نوین تربیت شده ایم و مکتب حزب ایران نوین مکتب گذشت و همکاری و کار دسته جمعی است حتی اگر لازم نبود که بعد از آخرین محفل در کلیات آخر صحبتی شده باشد بنده به مصیبت استماع شمارا اگر رفتار نمی کردم (صحیح است) و سعی می کردم صحبتی نکنم. (احسن) جناب آقای مرونی اصعبان داشته باشید عرضی نخواهم کرد .

که شاهنشاه بنام انقلاب شاه و ملت ایران عرضه کرد آینده فکر بزرگ شاهنشاه ما بود (صحیح است - احسن) عرضه کردن این فکر بوسیله شاهنشاه ما موجب زودتر به نرسیدن انقلاب شد و موجب شد که این انقلاب رنگ سفید بخودش بگیرد و با توجه به تمام سنت هایی که برای احترام به شاهنشاهی ایران در نهاد تمام ایرانیان وجود داشت ما و تمام ملت ایران از این سرمایه برای به نرسیدن این انقلاب که پرچم آنرا شاهنشاه ما بلند کرده بودند استفاده کردیم و این برای ملت ایران موهبتی است و لازم است چنانچه انقلاب بزرگ . بوجود آمدن دسته ای بود که برای اجرای این فکر و برای به نرسیدن این فکر لازم بود عده ای از روشنفکران که قبلاً ضابطه فکری روی بست و ایسم ها و افکار قبلی از این نوع حکومت ها نداشته شدند دور هم جمع بشوند و این انقلاب را مجری باشند و ستاداری بکنند جبر تاریخ حزب ایران نوین را برای اجرای این هدف بزرگ بوجود آورد (همه همه نمایندگان) (بزرگپور - جبر تاریخ را که آقای نخست وزیر قبول ندارند) . برای پاسداری انقلاب و اجرای منشور انقلاب مأمور هستیم و این مأموریت را بخوبی انجام خواهیم داد و این انقلاب را به نرسیدن خواهیم رسانید خوشبختانه دولت حزبی مادر این چند ساله نشان داده است که مجری خوبی برای اجرای هدفهای انقلاب است بنده و وظیفه داشتم و پیش بینی کرده بودم که مقداری از کارهای انجام شده ای که تاکنون در این مجلس بیان شده بسبع برسانم با توجه به کمی وقت اجازه می خواهم از آنچه که در این مورد پیش بینی کرده بودم صرف نظر کنم (احسن) و انشاء الله بوقت دیگری این عرض را موقوف خواهم کرد بخصوص که همه آقایان بعد از چند روز شنیدن سخنان مختلف خسته هستند بنده ناگزیرم و وظیفه خودم میدانم در یکی دو مورد که از طرف آقایان مطالبی عنوان شد عرضی بکنم یکی از مطالبی که بنده خواستم عرض برسم صحبت هایی بود که درباره وزارت اطلاعات و سنگهای وابسته بآن بعمل آمد آقایان این مطلب را عرض برسانم با وجودی که وزارت اطلاعات تمام سنگهای تبلیغاتی رادیو تلویزیون و نمایشگاه را بعد از روز هفتم چیزی را در اختیار دارد برای خودش تبلیغ نمیکند

ولی یکی از بزرگترین وسائلی که لازماً بیدار کردن مردم و روشن کردن مردم برای پی بردن به اهداف انقلاب و آشنا نمودن به برنامه های مترقی که در حین اجرا است رادیو و تلویزیون است و هر چه مادر این باره تخرج کرده ایم و هر چه سرمایه گذاری کرده ایم ضرر نکرده ایم آقای فرهاد پور (فرهاد پور - من چنین مطلبی عرض نکرده) مطلبی هم آقای مرونی راجع به سازمان تربیت بدنی فرمودند (بکفر از نمایندگان اقلیت - که بحق و درست گفتند) و راجع به سایر سازمانها فرمودند که خوشبختانه جناب آقای نخست وزیر دستور رسیدگی دادند و با توجه باینکه تمام خدمات و خدای ناکرده تمام عدم خدمات در جانی ثبت و رسیدگی میشود بنده در این مورد عرضی نمیکنم (آفرین) و عرض خودم را خاتمه میدهم چون همیشه فرصت صحبت باقی است (احسن - احسن).

رئیس - آقای دکتر شفیق امین بفرمائید

دکتر شفیق امین - بودجه سال ۱۳۴۹ باعلاقه و فعالیت همکاران محترم رسیدگی شده تحت مطالعه قرار گرفته طی جلسات متعدد با حوصله کامل رسیدگی شده ناطقین محترم موافق و مخالف صحبت های زیاد و چند ساعته ای کردند بنده حس میکنم همکاران محترم مخالف که صحبت کردند آنها هم بودجه را تأیید کردند یعنی دولت بودجه ای را که تهیه کرده بود و حقاً زحمت زیادی کشیده است تأیید کردند هم نظریات و توصیه هایی داشتند خواهسته ها و پیشنهادهایی داشتند که دولت با توجه آنها را گوش کرد جناب آقای نخست وزیر هم با آنها پاسخ کافی فرمودند و امیدواریم که دولت ما آنچه که دوستان اقلیت میخواهند در امکانات دولت هست انجام بدهد و انجام خواهد داد برای راحتی و آسایش ملت انجام خواهد داد در این مدت که وظیفه مقدس نمایندگی دارم بنده یقین دارم همکاران محترم همه شان در شهرستانها و بخشها و دهات حوزه انتخابیه شان همه شاهد پیشرفتهای زیاد انقلاب شاه و ملت هستیم دولت هم با فعالیت کامل آنچه امکان داشته دستگاههای اجرایی تاکنون انجام داده البته خواهسته های مردم زیاد است ولی بنده واقعتاً رامیگویم با امکاناتی که هست و بود بزرگ این چند سال هر سال که میگردد بنده چون در دوره های پیش هم افتخار نمایندگی داشتم وقتی که مقایسه میکنم در این

چندسال در این دودوره که دوره ۲۱ و ۲۲ است آنچه نیت عالی شاهنشاه بزرگ بوده و ملت نجیب ایران لیک گفته اند و مجلس تصویب کرده است دولت کوشش داشته که آنچه توانسته اجرا کند و دولت اجرا کرده است خوشبختانه هنوز هم شاهد پیشرفتهائی در شئون مختلف کشور هستیم اعم از صنعتی، کشاورزی، اقتصادی، بهداشتی و فرهنگی و بنده امیدوارم که باین بودجه ای که در شرف اتمام است و همکاران محترم تأیید خواهند فرمود انشاء الله امیدوارم باعلاقه ای که دارند بیش از پیش در تأمین آسایش و رفاه ملت کوشش نمایند (احسن) بنده با استفاده از موقعیت دوسه تقاضا داشتم و تذکری خواستم بدولت بدهم یکی راجع به راههای فرعی بود که مورد علاقه دولت و نمایندگان محترم و شخص آقای نخست وزیر است راههای فرعی که در برنامه چهارم تصویب شده برای بنده همه شهرستانها عزیز هستند بنده نماینده تبریز هستم ولی شهرستان بندر عباس و چاه بهار با اهواز و سرخس و نیشابور و ذوقول برایم عزیز است فرقی ندارد و بنده وکیل همه جا هستم ولی باتمامی که با شهرستانهای آذربایجان دارم همشهریه ای آذربایجانی خواسته اند که از نظر راه خیلی در زحمت هستند بنده چندین مرتبه مزاحم شدم ما شهرستانی داریم بنام هشترود خدمت جناب آقای نخست وزیر عرض کنم که ما متأسفانه یک کیلومتر راه نداریم آنجا راه ساخته نشده راجع به شبه جزیره شاهی اشاره فرمودند که ۸۷ ماه سال را باطلاقی و از آب محصور هستند و در زحمت هستند یک راه ۲۸ کیلومتری فقط احتیاج به خاکریزی است و نمیتوانند از آن راه استفاده کنند مردم راه میخواهند بقیه راههای آذربایجان را توجه بفرمائید راه تبریز به سراب و اردبیل، اردبیل به مشکین شهر راه اهر دور کوههای سیلان را توجه بفرمائید بنده از دولت خواستارم که باین راههای فرعی مخصوصاً راه هشترود و راه شبه جزیره شاهی را توجه بفرمائید و همینطور هم راههایی که اولویت دارند من حسن میکنم که اولویت این راه از همه راههای دیگر بیشتر است راجع به بهداشتی تذکری داشتم راجع به بیماران هشترود و راجع به آموزش و پرورش که بعداً بعنوان قبل از دستور یا بعد از دستور مزاحم میشوم امیدوارم که دولت با این بودجه ای که تصویب خواهند

فرمود نتواند بیش از پیش در اجرای نیت پیشوا و رهبر عالیقدرمان انشاء الله موفق بشود و ما هم که وکیل ۲۷ میلیون ملت علاقمند و با ایمان و شاهدوست ایران هستیم سر بلند باشیم تشکر میکنم (احسن).

رئیس - نظر دیگری نیست بکلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتن خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای اظهار ملاحظات بمجلس سنا فرستاده میشود. جناب آقای نخست وزیر بفرمائید.

نخست وزیر (امیر عباس هویدا) - جناب آقای رئیس خواستم از تصویب لایحه دولت تشکر کنم بخصوص از شخص جناب عالی که با حوصله و شکیبائی چنین جلسات پرشوری را هدایت فرمودید و مثل همیشه دولت را کمک کردید که با سرعت کارها را پیش ببرد از رئیس کمیسیون بودجه جناب آقای مرتضوی و از همکاران ایشان و از تمام اعضای که مسائل را با حوصله و مشکافی کردند تشکر میکنم امیدوارم بتوانیم کارهایمان را بنحو احسن در سالیکه در پیش داریم انجام دهیم و بودجه ای بهتر بنا نظرانی که دوستان اکثریت و اقلیت ابراز فرمودند منظور کنیم که همه خدمتگزاران بهتری برای شاهنشاه و ملت باشیم جای تأسف بود که جناب آقای رامبد بعد از اینکه بنده صحبت کردم فرمایشاتی کردند بنده تعجب کردم چطور پاسخ آقایانی که بخصوص از دوحزب دیگر صحبت کرده بودند نداده بودم ولی امروز که به نطق خودم در رادیو گوش کردم ملاحظه کردم تمام نکاتی که مطرح کرده بودم از لحاظ سیاست ها و اولویت ها پاسخ داده شده مسلماً دولت دوبار پاسخ میدهد دفعه اول در خود همین بودجه است که تقدیم میشود این بودجه رقم نیست برنامه است برنامه ایست که آقایان یا با آن موافق هستند یا مخالف هستند و نظریاتی کلی داده میشود ولی مادر اینجا وظیفه داریم اگر آقایان و کلا هفت ساعت صحبت کنند ماهفت ساعت صحبت نکنیم و در مدت کوتاهی عرایض خودمان را بکنیم و اگر آن نکاتی که مطرح کردند مربوط به بودجه و سیاستهای بودجه ای و اولویت های بودجه ایست ما هم راجع بان عرایضمان را میکنیم و مسلماً امیدوارم در جراید یا صورت جلسه جناب آقای رامبد ملاحظه بکنند که دولت وظیفه اش را سعی میکند انجام بدهد

۵- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر شاهقلی وزیر بهداشتی

رئیس - آقای دکتر شاهقلی بفرمائید.

دکتر شاهقلی (وزیر بهداشتی) - با اجازه مقام ریاست لایحه مربوط بدرمان و نوتوانی معاندین و معاملات تریاک تقدیم میشود.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۶- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه آینده ختم جلسه

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۱۲۷

روزیکشنبه ۱۰/۱۲/۱۳۴۸

- ۱- گزارش شور دوم اجازه پرداخت فوق العاده سختی خدمت بمأمورین زندانهای نیروهای مسلح شاهنشاهی شماره ترتیب چاپ ۱۱۲۱
- ۲- گزارش شور دوم اجازه اجرای تبصره ۶۷ قانون بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور در مورد افسران و همردیفان ژاندارمری و شهربانی کل کشور شماره ترتیب چاپ ۱۱۲۲.
- ۳- گزارش شور اول خط مرزی حد فاصل فلات قاره بین ایران و قطر شماره ترتیب چاپ ۱۱۳۰
- ۴- گزارش شور اول رواج قانونی سکه های تاجگذاری شماره ترتیب چاپ ۱۱۳۲
- ۵- گزارش شور اول تکمیل قانون اجازه تأسیس مؤسسه استاندارد ایران شماره ترتیب چاپ ۱۱۳۴.
- ۶- گزارش شور اول موافقت نامه بین ایران و یونسکو بمنظور تأسیس مؤسسه بین المللی روشهای تعلیم بزرگسالان شماره ترتیب چاپ ۱۱۴۴

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم می کنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز یکشنبه هفته آینده خواهد بود.

(سه ساعت و پنجاه و پنج دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

نداده هم با ایشان همفکر هستم که دولت باید جواب بدهد. مسئولیت هم دارد که باید جواب بدهد و سعی میکند که جواب بدهد گاهی باینستی گفت که دولت جواب نداده روی اصل اینکه يك اختلافی با هم پیدا کنیم و گرنه خیلی سخت خواهد بود برنامه هایی را که دولت انجام داده و پیشرفتی که ایران دارد مادر آن موارد با هم اختلاف سلیقه داشته باشیم بنده حیا نمیکنم چون همه مان سلیقه مان يك نوع است. در اینجا چون با سرعت باید جواب دهم جناب آقای فضل صادق سمعی راجع به ارقام جای و سازمان جای فرمایشاتی کردند خیال میکنم دوسه رقم را با هم حساب میکنند یعنی خرید را هم روی حقوق میگذارند و اگر خرید و حقوق را با هم جمع کنید البته رقم میرود بالا ولی اگر خرید جای را از حقوق کم کنید متوجه میشودید که سطح حقوق میآید باین يك چیزی است رئیس دفتر بودجه در خدمتتان هست میتواند این رقمها را برای شما روشن کند ایشان از گوشت شروع کردند به جای ختم کردند البته همه اش برای مملکت ما مهم است جناب حکیم شوشتری فرمایشاتی فرمودند در مورد جبر تاریخ. آقای دکتر عاملی باید عرض کنم که نظرشان جبر تاریخ نبود جبری است که مادر مدرسه بیخواندیم و تاریخ که این دوتا را با هم متصل کردند و این همان جبری است که همه مان خوانده ایم و خیال میکنم اقلاً روی جبر موافق باشیم اگر تاریخ را اضافه نکنیم از آقای دکتر شفیع امین تشکر میکنم که موافقت فرمودند که ما اولویتها را به نوار مرزی بدهیم و راهها را برای وار مرزی بیشتر بسازیم مسلماً برای ایشان علی السویه است یا بیشتر مهم است که جاهتای دیگر را منظور کنیم خیال میکنم در برنامه سال دیگر مان برای همه سهمی باشد چون در برنامه سال ۴۹، سه هزار کیلو متر راه فرعی ساخته خواهد شد کار چهار هزار کیلو متر راه دیگر را هم آغاز میکنیم این دولت با خلوص نیت و تمام قوا آماده خواهد بود که خدمتگزار خوبی باشد و بتواند با الهام از نظریات تمام نمایندگان مجلس شورای ملی که نمایندگان حقیقی ملت ایران هستند و وظایفش را انجام بدهد (احسن - حسرت)